

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Pomen kmetijske stanovske organizacije

»Zgodovina« in resnica — Velekapital in »ideje«. — Večna borba med stanovi — Kmetje se morajo osamosvojiti in sami odločati o svoji usodi

Prvo poglavje

V šolskih in tudi v drugih knjigah, iz katerih se učimo zgodovine, beremo, da je veljala pri starih Rimljanih »ljubezen do domovine« za najvišjo državljansko krepost. Rimljani so rekli: »Sladko je za domovino umreti.«

Če pa pregledamo staro rimsko zgodovino nekoliko natančneje, vidimo, da »za domovino« navadno niso umirali tisti, ki so o »ljubezni do domovine« največ govorili, ampak samo priprosti vojaki; ti niso imeli od svojih žrtev nič, dočim so najbolj vneti oznanjevalci domovinske ljubezni grabili težke milijone iz podjarmljenih pokrajin.

To se pravi z drugimi besedami: Kapital je znal že zdavnaj pred Kristusom izkoriščati tudi najlepše »ideje« v svoje samopašne, dobičkar-ske namene.

Poglejmo v srednji vek: tudi takrat je bilo tako kakor v starem veku.

V srednjem veku je prevladovala verska ideja. Takrat je šlo vse le za Boga in za vero, kar je bilo samo na sebi prav lepo. Ko so pa Turki osvojili sveto deželo in s tem dobili v svoje roke ključ do trgovine med bogato Vzhodno Indijo in zapadno Evropo, takrat so se pa evropski trgovci in oblastniki prestrašili in so sklenili Turkom to važno postojanko odvzeti. Toda kako? Če bi bili ljudem naravnost in odkrito povedali, da jim gre za denar in za špekulacije, bi bili ljudje brez dvoma rekli: Kar sami pojte tja, pa Turke preganjajte, kakor jih veste in znate! Tega pa tedanji »krščanski« špekulanti niso hoteli storiti, pač pa so prišli na to, da bi bilo jako dobro izkoristiti »versko idejo«. Pa so šli in so rekli ljudem: »Poglejte, naša sveta dežela, kjer se je Kristus rodil in učil, je v rokah nevernikov! Te moramo pregnati, da bo sveta dežela zopet naša!«

In res — kakor hitro so verni ljudje slišali, da gre za njihovo vero, so takoj zagrabili za orožje in so šli na »križarske vojne«. Ljudje so se res borili za sveto vero, bogatini so se pa doma smejali, češ, če bo uspeh, bo dobro za nas — drugi naj se pa bijejo, kakor se hočejo.

Prav tako je v novem veku. Pred vojno je bila n. pr. ruska carska politika usmerjena na to, da pride Rusija do prostega morja. Dohod do prostega morja pa bi bila Rusija dosegla s posestjo Carigrada. Če bi bili pa ruski državniki hoteli navdušiti ruske »mužike« za bojni pohod na Carigrad z utemeljitvijo, da mora Rusija imeti svobodno morje, bi bili bržčas slabo naleteli. Zato so pa govorili »Poglejte, možje, tam v Carigradu stoji ogromna cerkev, ki je bila nekdanj pravoslavna, sedaj pa je turška. To versko svetinjo je treba rešiti!« Ko pa je ruski mužik slišal besedo »sveto pravoslavje« je bil takoj navdušen za boj...

In kako je bilo v svetovni vojni? Kaj so nam oznanjali takrat?

Takrat so rekli, da gre za svobodo narodov. »Narodi« so verjeli in so se klali med seboj celih pet let in se koljejo — gospodarsko — še dandanes. Toda rezultat?

Rezultat je bil ta, da so dobili bogati Angličani nemške kolonije itd., 40 milijonov raznih »narodnosti« pa je dandanes še bolj zaslužjenih kakor so bile pred vojno! Takšen je bil boj »za svobodo narodov« v resnici!

Tako je znal velekapital tudi v svetovni vojni ljudi preslepariti z »narodnostno idejo«, ki jo je na nesramen način izkoristil v svoje svrhe!

Drugo poglavje

Kakor pa je znal velekapital izkoriščati razne »ideje« v zunanji politiki, tako jih je znal izkoriščati tudi v notranji politiki posameznih držav.

Primer iz avstrijske zgodovine: Pred leti so hoteli na Dunaju poddržati bogato »severno železnico«. Ta železnica je bila v glavnem last žida Rotschilda, pa tudi cesarski dvor je bil znatno udeležen. Zato je bilo treba državi obesiti železnico za visoko odkupnino, za večjo kakor je bila vredna. Samo parlament je bilo treba še preslepititi. To so napravili tako-le:

V avstrijskem parlamentu je vladal hud narodnostni boj, posebno med Čehi in Nemci. »Ta boj,« tako so rekli židje, »je treba razvneti do besnosti, pa pojde!« In je res šlo. Židje so dali svojemu časopisju nalog, naj hujska Čeha na Nemce in Nemce na Čeha, kar more, in ta boj se je seveda prenesel tudi na parlament. Ko so pa strasti prikipale do vrhunca, je vlada predložila zakon o odkupu severne železnice v parlamentu. V sveti svoji »narodni« pobesnelosti seveda noben poslanec tega predloga niti bral ni, ampak so kar na naglo rekli: Ja, ja in pod krinko svetega »narodnostnega« boja so bili tedanji avstrijski davkoplačevalci olajšani za nekaj stotin milijonov zlatih kron...

V Nemčiji so izrabljali kapitalisti v svoje svrhe boj med katoliki in protestanti in socialisti, drugod pa zopet druge »ideje«.

Nikdar in nikoli pa ni šlo za »idejo« kot tako, ampak vedno in povsod le za denar. Tudi najlepše »ideje« so bile vedno le krinka za velekapitalistične namene. To naj si tudi naši kmetje zapomnijo — in jim bo prav prišlo, kajti največja žrtev teh zlorab raznih »idej« je vedno in povsod le kmet!

Tretje poglavje

Kakor povsod, tako tudi v naših političnih praksah ni šlo nikdar v resnici za »idejo«, ampak samo za denar (v katerikoli obliki).

Naši šolanci (»inteligenci«) je (bila) razdeljena v dva tabora — ampak zakaj? Ali je res še kdo tako otroško prismojen, da je šlo enim za »zmago verskih načel«, drugim pa za zmago »svobodomiselstva«? Kaj še! V resnici je šlo samo za službe in za razna napredovanja v službi, torej kratko rečeno, za denar! Če pride moja »stranka« na krmilo, bo tudi meni dobro, če pa pride tvoja »stranka« na vrh, pa tebi — tako so rekli eni in drugi. To je bilo pravo jedro vsega našega »liberalno-klerikalnega« boja, ne pa »ideje«!

Tako je bilo tudi pri obrtnikih: Kjer sta bila v eni vasi dva krčmarja, je bil gotovo eden »pristaš« te stranke, drugi pa druge! Vedel pa ni ne ta ne oni, kaj je »liberalstvo« ali kaj je »klerikalstvo«, ampak vsak je računal, da bo pri sebi združil vse pristaše »svoje stranke«, da bo kaj prodal. To je resnica in prav nič drugega. In tako je bilo pri pekarnih in pri mesarjih in pri zidarjih in mizarjih in tako naprej.

In kmet, ki je najštevilnejši? Ta je pa bil in ostal v vseh teh bojih največji revež! Kmeta so krmili eni in drugi s svojimi »idejami«, nikdar pa ni nihče kmetu razodel resnice, da ne gre pri vsem tem za nič drugega kakor za denar in za politično moč, ki je tudi denar (službe!).

In kadar je bilo treba, takrat so tudi pri nas delali naši denarni mogotci tako kakor so delali povsod: Kadar je bil naš domači »boj za ideje« najhujši, se je prav gotovo polomila kakšna banka... Ljudje so se topli za »ideje«, drugi so pa grabili denar... Ali je tako ali ne?

Četrto poglavje

Ozdraviti pa takih nepoštenih in nemoralnih metod ne more nihče drugi kot samostojno in neodvisno organiziran kmet. Dokler kmetje ne bodo organizirani stanovsko, in dokler ne bodo neodvisni od vseh drugih vplivov, bodo vedno žrtev raznih »idejnih« bojev, nikdar pa ne bodo odločevali o svoji usodi sami.

Kdor količaj pozna politično življenje pri nas in drugod, vidi, da so »borci za ideje« organizirani v »strankah«, h katerim hočejo pritegniti ljudi vsah stanov, kajti »stranki« daje njeno moč tudi število članov. »Stranka« hoče torej združevati po svojemu okrilju na podlagi te ali one »ideje« ljudi vseh stanov. Ali je pa to načelo pravo? Ali je sploh možno?

Poglejmo, kaj nas uči izkušnja, ta naša najboljša učiteljica.

Pri nas je imela bivša SLS tri organizacije: kmetško, delavsko in »inteligentno«. Vsi so zastopali krščanska načela — na papirju! V resnici pa je divjal med »kapitalistično« skupino in med »krščansko-socijalnim« delavstvom večni boj in sicer zelo hud boj!

Podobno je tudi v Nemčiji, kjer se v »katoliškem« centru vedno bijejo med seboj na nož zastopniki kapitala in delavstva, čeprav jih baje družijo skupna (verska) ideja.

Tako je povsod in to je tudi čisto naravno. Kdor količaj pozna zgodovino, ta vé, da je vsa človeška družba, odkar se je začelo delo de-

liti na posamezne poklice in stanove, v neprestanem, večnem boju zaradi svojih stanovskih interesov. Borba med kmetom in obrtnikom je večna, ker hoče imeti obrtnik vedno živež pogeni, kmet pa ga hoče čim dražje prodajati. Tega boja med stanovi še ni ukrotila ali odpravila prav nobena ideja, ne verska in ne narodna — prav nobena! S tem dejstvom pa je treba računati.

Pred vsem mora računati s tem dejstvom kmet. Od ideje nima kmet nič. Če pa hoče kmet že na tem svetu kaj doseči, se mora organizirati kot kmet, torej stanovsko, sicer ga v boju med stanovi ne more rešiti nobena še tako lepa ideja in nobena, še tako lepa idejno-politična stranka!

Dosedanja praksa je pokazala, da kmet v nobeni stranki, ki je združevala v sebi (pod firmo te ali one ideje) kar vse stanove, ni dosegel ničesar. To dejstvo nam kaže pot za bodočnost: Če hočejo kmetje kaj doseči, morajo biti organizirani pred vsem stanovsko t. j. kot kmetje, in taka celotna in enotna stanovska organizacija lahko podpira tudi kakšno politično stranko, če bo ta ustrezala željam in potrebam stanovske kmetijske organizacije. Nikakor pa ne more in ne sme biti stanovsko kmetijska organizacija le žalostna priprava te ali one politične stranke kakor je bil kmet to do danes. Kmet se mora osamosvojiti in komando političnih strank nad seboj streti, da bo on sam o sebi odločal in o svoji usodi; s tem pa ni rečeno, da ne bi mogel z ostalimi stanovi ali strankami

po svoji organizaciji sodelovati, toda le kot polnovreden in enakopraven činitelj.

Zaključek.

Iz primerov, ki smo jih našli, vidimo sledeče:

1. Stanovska kmetijska organizacija ima svoj pomen le, če je res v rokah samih kmetov;

2. Z močno stanovsko organizacijo, ki po potrebi lahko (če je treba) vpliva tudi na politično življenje, bodo kmetje dosegli:

a) izboljšanje šolstva na kmetih v kmetiskem duhu in smislu,

b) dvignili bodo lahko svojo politično izobrazbo tako visoko, da bodo politično prav tako šolani kakor šolanci. Kmetje bodo potem znali razločevati sami puhle fraze in predrzno demagogijo od resnice in ne bodo več nasedali brezvestnim političnim agitatorjem;

c) kmetje bodo vedeli in razumeli, kaj je carinska politika, kaj je trgovska politika, kaj je agrarna in kaj socialna politika itd. Te izobrazbe kmetom do danes ni nihče dal (bržkone namenoma ne, češ, kmet naj ostane neumen, sicer ne bo slepo ubogal), toda brez te izobrazbe kmet ne more dobiti pravega pogleda na gospodarsko življenje.

In še mnogo drugega bodo kmetje pridobili, če bodo pametni in če se bodo stanovsko organizirali in duševno osamosvojili. Če pa ne, bodo ostali večni — politični hlapeci!

—ič.

Kmetški praznik na Bledu

Priprave za tradicionalni Kmetški praznik na Bledu, ki se vrši zopet letos kakor prejšnja leta na Mali Smaren dne 8. septembra, so v polnem teku. V nedeljo je imel sejo pripravljalni odbor, ki prireja praznik in v katerem so zastopane politične in gospodarske organizacije sreza radovljanskega. Po poročilih načelnikov posameznih odsekov o izvršenih pripravah je bil sestavljen podroben program. Dopoldne se bo vršila razstava pinegavske goveje živine v Zaki. Poskrbljeno je, da pride na razstavo najlepša planska živina radovljanskega sreza. Razdeljene bodo nagrade, ki jih je zagotovila kr. banska uprava, Kmetijska družba in prireditveni odbor. Okoliške sirarske zadruge pa priredijo sirarsko razstavo, ki naj pokaže, da kljub gospodarski krizi gorenjski kmet ne obupuje, marveč dela.

Ob 1 uri popoldne se zbera narodne noše, okrašeni vozovi in konjeniki pred Blejskim domom, kjer se formira slavnostni sprevod, da krene skozi vas Grad in Mlino mimo Kraljevega dvorca na slavnostni prostor v Zaki.

Posebna ocenjevalna komisija bo narodne noše, vozove in skupine presojala glede pristnosti in pestrosti ter stavila predloge radi nagrad.

Popoldne se vrši v Zaki veliko kmetško zborovanje, na katerem bodo poročali minister dr. Albert Kramer, minister Ivan Pucelj in poslanec radovljanskega sreza minister Ivan Mohorič. Govorilo bo tudi več senatorjev in poslancev iz drugih delov naše države.

Nato se prične velike dirke lahkih in težkih kmetških konj v vpregi in z jezdec. Izven konkurence pa so predvidene tudi dirke toplokrvnih konj.

Po končani dirki se vrši velika ljudska veselica na prostem, kjer bo našel vsak udeleženec dovolj okrepčila in prijetne zabave.

Polovična vožnja po vseh železniških progah je zagotovljena.

Zapeka. Vodeči zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se pred operacijami in po operacijah naravna »Frane-Jožefova« grenčica uporablja s najboljšim uspehom.

Kaj pa krompirjeva cena?

Zdi se, da se je o izredno dobri krompirjevi letini prav tako pretirano kričalo, kakor preje o pšenični. Suša, ki neusmiljeno gospodari širom Evrope, bo najbrže prekrizala lepe račune o vseh jesenskih pridelkih. Zato pozivamo naše kmetovalce, naj se ne pustijo begati po spekulativnih vesteh, ki jih širijo razni prekupeci, kateri bi radi še to malce pridelka kar ga bomo deležni, izpulili iz nas po sramotno nizkih cenah. Posebno hvaležno delo se v tem slučaju nudi našim organizacijam, katere naj svoje člane pouče o dejanskem položaju! Mislimo da ne bo prav nič pretirano, ako vsi kakor eden držimo cene kakor so bile lansko leto. Saj so se med tem časom naše potrebe več podražile kakor pocenile, vsi naši dohodki iz drugih kmetških panog pa so tako zelo padli, da je naš položaj že itak kritičen. Zakaj bi proč metali še tam, kjer to niti ni potrebno. Drugo časopisje pa v takih slučajih kar molči — pač pa se bo postavljalo v pozo dobrotnika kmeta potem, ko bo prepozno, rekoč: zakaj pa siliti s predčasno prodajo, ko bi lahko vedeli, da bo blaga malo in se bo zato dalo po primerni ceni spraviti v denar...!

Zdrav in potreben zakon

V dobi splošne korupcije, ki po vseh državah bujno cvete, so nadvse potrebne postave, ki omogočajo preiskavo, kako in po katerih potih so prišli razni ljudje, zlasti oni, ki igrajo v javnem življenju kakšno vlogo, do svojega premoženja. Tak zakon je nedavno sprejela narodnokmetška vlada v Rumuniji. Tistim, ki jim bo dokazano, da so se prekomerno obogatili iz javnih sredstev, bo premoženje zaplenjeno, oni sami pa bodo občutno kaznovani.

Velike kasaške in jahalne dirke v Ljubljani

Jahalno in dirkalno društvo v Ljubljani priredi v nedeljo dne 18. septembra t. l. ob 2. uri popoldne jahalno in dirkalno dirko na prostoru vojaškega vežbališča v D. M. v Polju.

Nova ureditev pristojbin v bolnicah

Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj je predpisal pravilnik o bolniških taksah za zdravljenje v drž. in ban. bolnicah ter boln. ambulancah. Po tem pravilniku so osebe, ki plačajo letno največ do 60 dinarjev neposrednega davka, računano brez doklad, oproščene plačila bolniških stroškov. Takse v tretjem razredu državnih in banovinskih bolnic so odmerjene takole: Osebe, ki plačajo letno neposrednega davka od 60 do 200 Din, plačajo 20 Din dnevno, osebe z davkom od 200 do 500 Din, dnevno 30 Din, osebe z davkom od 500 do 2000 Din letno, dnevno 40 Din, in osebe, ki plačajo letno nad 2000 Din neposrednega davka, plačajo dnevno 50 Din. Brez ozira na višino plačanega davka znaša taksa v drugem razredu 70, v prvem razredu pa 100 Din dnevno.

Člani zadrug in vdove, ki imajo več kot tri nedoletne otroke, so oproščene plačila bolniških taks, ako neposredni davek, ki ga plačujejo, ne presega 100 Din. Če presega 100 Din do 500 Din, plačajo dnevno 20 Din, pri davku od 500 do 2000 Din plačajo dnevno 30 Din in pri davku nad 2000 Din dnevno 40 Din.

V bolnicah za duševne bolezni so osebe, ki plačujejo letno do 100 Din neposrednega davka, oproščene plačila stroškov. Za tretji razred znašajo bolniški stroški za te bolnice, ako plača bolnik 100 do 300 Din davka, dnevno 5, od 300 do 500 Din davka dnevno 10, od 500 do 2000 Din davka dnevno 20 Din in nad 2000 Din dnevno 30 Din. V drugem razredu znaša taksa brez ozira na višino davka 40 Din, v prvem razredu pa 80 Din. Pri neozdravljivih boleznih in pri boleznih, ki trajajo nad pet let, nosi po poteku tega roka vse stroške država.

Pravilnik določa tudi takse za posamezne intervencije, preiskave in operacije. Pri operacijah uporabljena zdravila, obveze itd. se ne plačajo posebej. Pri transfuzijah krvi mora bolnik sam plačati odškodnino onemu, ki da na razpolago svojo kri. Starši plačajo za otroke do 10 let samo polovico one takse, ki bi jo morali plačati po višini svojega davka.

Za uslužbene osebe, ki niso podvržene obveznemu zavarovanju za primer bolezni in nezgode, plačajo za dobo štirih tednov bolniške stroške oni podjetniki, pri katerih je dotičnik obolel, ako plačajo ti podjetniki letno nad 60 Din neposrednega davka. Če podjetnik teh stroškov ne more plačati, jih plača pristojna občina obolelega, odnosno banovina. Za zdravljenje takih oseb po preteku te dobe nosi stroške država, za banovinske uslužbenke pa banovina.

Če se državni uslužbenci zdravijo v prvem ali drugem razredu, morajo plačati razliko med maksimalno tarifo za tretji razred in med tarifo za prvi, odnosno drugi razred.

Za intervencijo (operacije), zdravila itd. plačajo bolniki drugega razreda 30 odstotkov več kakor določa tarifa za tretji razred. Stroški za operacije itd. se morajo v prvem in drugem razredu plačati po 10 dneh, bolniška oskrba pa za 15 dni vnaprej. Bolniki tretjega razreda, ki morajo sami nositi bolniške stroške, a pri sprejemu v bolnico nimajo izkaza o plačanih davkih zaradi odmere višine bolniških stroškov, morajo položiti 300 Din kavicje, ki pa se jim po obratni vrne.

Ves dohodek teh taks služi za kritje rednih proračunskih potrebščin posameznih bolnic.

Pravilnik stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

Zdrav rod je pogoj napredka in blagostanja. Naš kmetovalec stremi za enim in za drugim, toda v današnji krizi pozabi le prečesto na največji zaklad: svoje zdravje. — Kdor si hoče povrniti ali utrditi zdravje in preživeti hkrati nekaj dni mirnega, udobnega in poceni oddiha, naj po-se-ti zdravilišče Rogaška Slatina!

Pišite ravateljstvu zdravilišča predhodno po po-spekt!

Kmetska mladina za svoje delo in svojo organizacijo

Veličastna prireditev kmetske mladine v Šmartnem pri Litiji

Pretečeno nedeljo 28. t. m. je priredilo Društvo kmetskih fantov in deklet v Šmartnem pri Litiji veliko tekmo koscev, kmetsko-delavsko mladinsko zborovanje s povorko in veselico.

Dasi je to društvo še mlado, vendar je bila prireditev na višku, tako glede udeležbe, kot tudi lepe izvedbe, do katere je pripomoglo vsestransko razumevanje teženj kmetske mladine in kmetskega ljudstva sploh in veliko navdušenje za kmetsko-mladinski pokret mladine same.

Že pred napovedano uro se je zbralo pred postajo Litija ogromno število ljudstva, okrašenih vozov, konjenikov, kolesarjev in ko je privozil brzovlak ob 1. uri, je zaigrala litijska gasilska godba na čast došlim gostom, predvsem svojemu poslancu Milanu Mravljetu, preč. župniku in bivšemu narodnemu poslancu Barletu itd.

Razvila se je impozantna povorka, ki ji je jezdil na čelu konjenik z društveno zastavo, nato je sledila godba, kolesarji, Zvezin prapor, kosci, grabljice, mnogo okrašenih vozov, nato pa ogromna množica ljudi. Med sviranjem godbe, vriskanjem koscev, prepevanjem skupin na okra-

v skrajne kmetske vasi. Stranka, ki zbira danes narod v svoje vrste in ga politično organizira, mora biti v službi naroda in sicer tako, da pomaga vsem njegovim organizacijam na gospodarskem, socijalnem in kulturnem polju. Take organizacije morajo biti nadzornik in vest politične stranke. Če bo izvrševala svojo dolžnost, potem se stranka ne bo mogla nikdar oddaljiti in oddaljiti od naroda. Kmet je čuvár vseh moralnih vrednot.

Nato je govoril bivši narodni poslanec

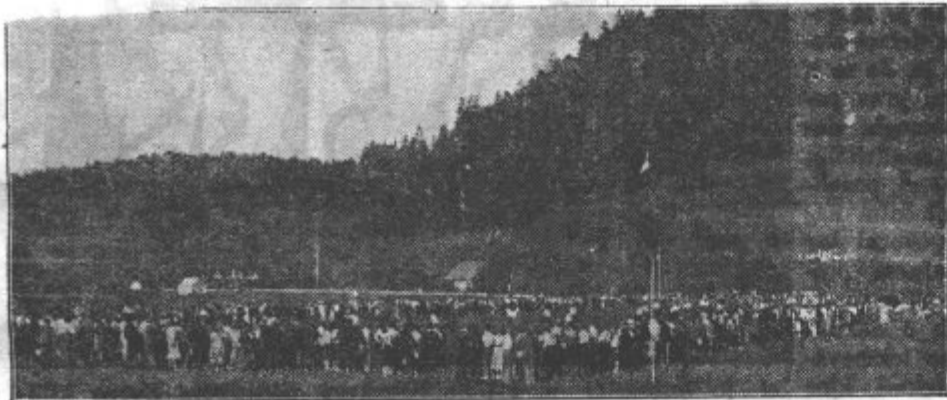
preč. župnik g. Barle.

Komaj je mogel do besede, tako burnih ovacij je bil deležen. V toplih besedah je poveljeval kmetsko delo, povedal, da so mu najlepši spomini, ko je kot mladenič sam vihtel koso v jutranjem soncu. Delo združuje v sebi vse najlepše in zato je kmetska mladina tista, ki ohranjuje vero in je državno zavedna.

Po ponovnih ovacijah je tudi od množice živo pozdravljen g. narodni poslanec

Ivan Prekoršek

v svojem temperamentnem govoru zlasti poudar-

šenih vozovih je prispela povorka mimo mnogih slavolokov in okrašenih hiš med vihrajočimi zastavami na slavnostni prostor.

Predsednik Društva kmetskih fantov in deklet v Šmartnem tovariš Tone Breznikar je otvoril zborovanje in pozdravil v imenu društva vse navzoče, prečital pozdravno pismo

g. bana dr. Marušiča,

kar je izzvalo viharne ovacije gospodu banu in dolgotrajne navdušene klice: »Živel ban! Živijo dr. Marušič!« Odobravanja in pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Ko se je nad tritisočglava množica pomirila, je povzel besedo predsednik pripravljalnega odbora tov. Josip Strman, ki je vse še enkrat pozdravil, zlasti imenoma tovariša predsednika Zveze kmetskih fantov in deklet Ivana Kronovška, domačega narodnega poslanca tov. Mravljeja, preč. župnika g. Barleta, narodnega poslanca g. Prekorška, narodnega poslanca tov. Komana in zastopnika oblasti, sreskega načelnika g. Podboja. Ob imenovanju vsakega gosta je ljudstvo burno pozdravljalo. Nato se je tov. Strman zahvalil za tako veliko udeležbo in predal besedo predsedniku Zveze tovarišu

Ivanu Kronovšku,

ki je med klici in pozdravi spregovoril in v vznešenih besedah razložil pomen takih tekmovanj v kmetskem delu, ki naj pokažejo vso lepoto trdega dela. Društva kmetskih fantov in deklet morajo biti nositelji kmetske kulture in mladina sama je poklicana, da se z lastno močjo bori za boljše bodočnost (veliko odobravanje). Za njim je zopet prav viharno pozdravljen spregovoril domači narodni poslanec tov.

Milan Mravlje,

ki je med drugim izvajal, da dokazuje tako velika udeležba na proslavi kmetsko-mladinskega praznika, kako se je duh nove dobe razširil že

ja, da je kmetski stan, četudi težaven, najlepši in da naj se kmetska mladina zaveda, kako so ji potrebne organizacije.

Za njim je prav tako živo pozdravljen govoril narodni poslanec tov.

Albin Komana,

ki je dal duška veselju, ko vidi tako številno zbrano kmetsko mladino, ki je vedno in povsod dajala političnemu in kulturnemu življenju največje. Nujna je potreba, da se tudi ta današnja kmetska mladina temeljito pripravi na težko borbo v bodočnosti, za vodstvo organizacij, zadrug, kulturnega in javnega življenja sploh. Končal je s pozivom naj se mladina oklene svojih stanovskih organizacij, Društev kmet. fantov in deklet.

Nato je zopet spregovoril preč. župnik g. Barle, ki je povedal, da je bil pred kratkim v avdijenci pri našem vladarju, ki se živo zanima za našega kmeta, izboljšanje njegovega težavnega položaja in mu je to največja skrb. Zato je bila z viharim navdušenjem sprejeta po njem predlagana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju.

Nastopil je tov. dr. Janže Novak, ki je razložil tekmovalcem-koscem način in pravilnik tekmovalstva in pričela se je zanimiva tekma, katere izid je ocenjevalna komisija razglasila takole:

Tekma članov društva: 1. Anton Mandelj, Seleč vrh; 2. Tone Groznik, Črni potok; 3. Ignac Groznik, Črni potok; 4. Pavel Planinšek iz Zavrhnika; 5. Jože Brčon iz Javorja itd.

V tekmi gostov je bil tale rezultat: 1. Močnik Jože iz Ježe, 2. Mirče Kristan iz Vač, 3. Anton Majdič iz Beričevega itd.

V prvi tekmi je tekmovalo 23 članov, v drugi pa 7.

V glavni tekmi je bil dosežen na dolžini 60 m najboljši čas 5 min.

Tekmovalci so prejeli krasne nagrade. Po tekmi se je vršila lepa kmetska veselica.

Brezobzirno izterjavanje dolžnikov

Podpisani nar. poslanec kot član parl. odbora za proučevanje zakonskih predlogov o zaščiti in razdolžitvi kmetovalcev, dobivam dnevno od vseh strani poročila o brezobzirnem preganjanju dolžnikov od strani nekaterih denarnih zavodov, potem tožb, rubežni, prodaj itd. Vsled tega naprošam vse one, ki so event. sami deležni takega preganjanja, kakor tudi one, ki so jim taki slučajji poznati, da takoj pošljejo na moj spodnji naslov zadevne podatke, opomine, tožbe, rubežna dovolila itd. Ob enem naj se navede izmera posestva, koliko znaša dolg, do kdaj so plačani obresti, kolika je vrednost zadolženega posestva l. t. d.

Ivan Urek, nar. posl.
Globoko pri Brežicah.

Novi trošarinski zakon na sladkor in elektriko

Z zakonom z dne 15. avgusta je povišana trošarina na sladkor v prahu, kocki in glavah na 805 Din za 100 kg, na sladkor v kristalu na 750 Din za 100 kg. Nova trošarina velja od 15. avgusta t. l. dalje. Na škrobni sladkor je trošarina povišana na 400 Din za 100 kg z istim dnem.

Z istim zakonom od istega dne je uvedena trošarina na električni tok za razsvetljavo po 0,70 Din za kilovatno uro, za pogon motorjev in drugih inštalacij pa 0,10 Din za kilovatno uro pri potrošnji nad to količino pa po 0,05 Din za kilovatno uro.

Sladkor v prometu od 5 kg naprej se bo pri malih trgovcih in pri trgovcih na debelo popisal, razliko pa bo treba plačati do 1. septembra t. l. Zaloge pod to količino se ne bodo popisale.

Trošarinska razlika za popisane zaloge sladkorja bo znašala za sladkor v prahu, kocki in glavah po 0,75 Din, za sladkor v kristalu po 0,60 Din, za škrobni sladkor pa po 2 Din za kg.

V bodoče plača pri izročitvi sladkorja v promet iz tovarne ali iz njenih skladišč razliko v stopnji za sladkor v kockah in drugi sladkor v znesku 1,50 Din za kg., polovico tovarna, za drugo polovico pa lahko poviša prodajno ceno. Prav tako plača za sladkor v kristalu razliko v stopnji v znesku 1,25 Din za kg tovarna 0,65 Din, za 0,60 Din pa lahko poviša prodajno ceno.

Pri škrobem sladkorju plača razliko v stopnji konsument. Javna razsvetljava, pogon tramvajev, vodovodov, železnic, občinskih plinarn, električnih central in razsvetljava teh inštalacij ni podvržena trošarini.

Prav tako odpade trošarina za tok, ki ga rabijo kot sirovino v elektrokemične svrhe.

Potrošnja toka brez trošarine mora iti skozi posebne tokomere.

Trošarino pa plačajo na podoben način tudi privatne centrale za tok, uporabljen za razsvetljavo in za motorni pogon. To trošarino pobirajo prodajalci toka od konsumentov obenem s odškodnino za prodani tok in jo morajo oddati s seznami davčni upravi do konca prihodnjega meseca po potrošnji.

Te seznane primerja s knjigami oddelka finančne kontrole in jih potrdi.

Kjer pa prodajajo tok pavšalno po žarnicah, plača trošarino producent toka po tokomeru v centrali in po odbitku izgube v vodih. Trošarino prevlači na konsumenta po pogodbi.

Za mesec avgust t. l. bo treba plačati trošarino za potrošeni tok po tokomerih, pri čemer pa naj se zatrošarini le polovica potrošenega toka.

Trošarina za električne žarnice ostane še nadalje v veljavi.

Razpisane službe cestarjev. Sresko načelstvo v Kranju razpisuje na progi državne ceste št. 2 med km 681,5 do 688,5 s sedežem v Hrušici mesto državnega cestarja-delavca. Prošnje je treba vložiti do 20. septembra pri tehničnem razdelku sreskega načelstva. Vpoštevali se bodo le prošilci, ki so že odslužili vojaško službo in ki niso mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Banska uprava pa razpisuje v območju sreskega cestnega odbora Litija dve službeni mesti banovinskih cestarjev in sicer eno na banovinski cesti št. 16 Litija—Sava za progo v dolžini 6,345 km in eno na banovinski cesti št. 59 Ljubljana—Sv. Jakob—Litija—Polšnik—Tihoboj, odcep Moravče in Sv. Jakob do državne ceste za odsek od podklanca pri Veliki Preski—Ceplje, skozi vas Brezovo do novomeške meje v dolžini 7 km. Prošnje je treba vložiti do 15. septembra pri sreskem cestnem odboru v Litiji.

Mladina

Velik kmetsko-mladinski praznik v Celju

Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet v Celju priredi na praznik dne 8. septembra t. l. ob 3. uri popoldne

veliko tekmo koscev

na travniku ge. Majdičeve v Celju.

Spored:

1. Ob 2. uri popoldne zbirališče okrašenih vozov, konjenikov, kolesarjev, koscev in grabljic pri Zelenem travniku v Zavodni.

2. Ob pol 3. uri odhod povorke z godbo in zvezinim praporom na čelu skozi mesto na tekmovališče.

3. Tekma koscev.

4. Dirka kmetskih kolesarjev.

5. Razdelitev nagrad.

Ob tej priliki se vrši tudi

kmetsko manifestacijsko zborovanje na katerem bodo govorili: Predsednik Zveze kmetskih fantov in deklet tovariš Ivan Kronovšek in narodni poslanci Ivan Prekoršek, Milan Mravlje, Karel Gajšek in Dušan Antonijević iz Srbije.

Po zborovanju velika kmetska veselica s žaljivo pošto in plesom.

Vstopnina 3 Din. Igra pododborova godba na pihala. Vsi na to veličastno kmetsko prireditel!

Odbor.

★

Lepa tekma koscev v Moravčah

»Društvo kmetskih fantov in deklet« na Vačah je priredilo v nedeljo dne 21. avgusta, v Moravčah »Tekmo koscev«.

Prireditel: lep kmetsko-mladinski praznik, ki se je vršil prvič v prijazni Moravški dolini, je zbudil veliko zanimanje v prebivalstvu tamkajšnje okolice.

Z dejstvom je zagotovljeno, da kmetska mladina, ki je organizirana v Društvih kmetskih fantov in deklet, hoče priboriti s svojo samozvestjo poslednjo vas ter zasejati kulturo in pospešiti napredek.

Ob 3. uri se je pričela formirati pred Zadrugnim domom povorka ter ob pol 4. uri krenila skozi Moravče, s konjeniki na čelu, zatem godba, tekmovalci, kolesarji, okrašeni vozovi ter ostali gostje.

Na tekmovalnem prostoru jo pozdravil vse udeležence, v imenu D. k. f. i. d. na Vačah, tov. Sevljak Josip. Zatem pa je moravški župan tov. Ignac Tome pozdravil ta kmet. praznik ter izrekel veselje in pohvalo kmetski mladini, ki ustvarja pota k lepši in boljši bodočnosti.

Nato je govoril tov. dr. Janže Novak, ki je v svojem obširnem govoru sijajno orisal pota in poteze kmetskega življenja. Kmet je tisti, ki vrši ono veliko delo, od čegar zavise ostali sloji. Ali kljub temu pa je vedno preziran ter vsled poklica — »kmet« zaničevan. Ali časi se spreminjajo; prihajajo pa, ki zahtevajo zenačenje ter plačilo temu, ki ga zasluži.

Nato pa je burno pozdravljen izpregovoril nar. poslanec tov. Milan Mravlje, ki je v svojem obširnem govoru, — o kmetskih idejah, navdušil številne poslušalce.

Zatem se je pričela »tekma«, iz katere je izšel kot prvak v čistosti in hitrosti, tov. Jernej Cerar iz Goričice.

★

Seja Zveze slovenskih agrarnih interesentov se vrši v nedeljo 4. septembra ob 9. uri dop. v spodnjih prostorih hotela »Miklič«.

Vse naročnike opozarjamo na današnjo prilogo »Trgovske dopisne šole« iz Ljubljane.

Dekleta-žanjice, zavedne čuvarice kmetskega doma in dela

V gibanju kmetsko-delavske mladine zavzemajo v »Društvih kmetskih fantov in deklet« zlasti v poslednji dobi prav vidno vlogo naša brhka slovenska dekleta. Številni gospodinjki, prikojevalni in strokovni tečaji, ki jih prirejajo »Društva kfid« so živi vir, odkoder naša dekleta z razumevanjem in skrbnostjo zajemajo potrebno izobrazbo. S to izobrazbo oborožene potem izvršujejo v kmetskih in delavskih domovih materske in gospodinjske naloge, ki zlasti v današnji dobi niso lahke in majhne. V tej smeri vršijo veliko in odgovorno nalogo v zgradbi bodoče slovenske kmetsko-delavske hiše in ozdravitvi socialnega in moralnega življenja slovenskega podeželja.

Nič manjša pa ni njih delavnost in aktivnost v vsestranskem društvenem življenju, ker na njih ramah leži vse tisto podrobno delo. Zlasti so odločujoč faktor ob vseh društvenih javnih prireditvah, ko mora biti vse kot ura urejeno

in za vse preskrbljeno. In to znajo naša dekleta kot nihče drug.

V vsem tem drobnem društvenem delu pa se v enaki meri in z istim ognjem in navdušenostjo kot fantje borijo za pravice in zahteve kmetskega in delavskega stanu. Prav vidno mesto zavzemajo v borbi za čast kmetskega dela, v lepih tekmah žanjic. Vse navdušene, skrbno enotno oblečene kot žanjice, izkazujejo, dvigajo in utrjujejo čast in spoštovanje kmetskemu delu ne le v svoji domači vasi, temveč po vsej naši domovini in širši javnosti, ki se polagoma le izmotava iz starih in okostenelih malomeščanskih nazorov. V tem vršijo naša dekleta ramo ob rami s fanti veliko pomembno delo, ki ustvarja novo mišljenje in nove nazore v gledanju na vprašanja socialno-političnega obsežja.

S tekmami žanjic so naša dekleta posebno zaposlena, pa tudi kažejo zanje razumevanje ter jih prirejajo s pravo ljubeznijo. Številne tekme žanjic se od tekme do tekme bolj izpopolnjujejo, pravitko pa tudi širijo in uvajajo v vsako vas.

Mlado in agilno »Društvo kmetskih fantov in deklet« iz Gamelj je prav z uspeho tekmo žanjic započelo svojo pot k uspehom: z njo je pred javnostjo dokazalo, kaj vse je mogoče s složnim delom storiti. Gotovo je, da so k temu uspehu prav posebno pripomogla dekleta s svojim skrbnim drobnim delom, posebno pa z odločnim nastopom v povorki ter na tekmovalnem prostoru. Naša slika predstavlja vseh 9 deklet-žanjic, ki so tekmovalle na tej tekmi, kjer si je priborila prvo mesto tov. Milka Kordež. Poleg svoje domače tekme pa so se v lepem številu udeležila dekleta tudi velikega praznika kmetske mladine na Igu, kjer si je v tekmi žanjic za naslov prvakinja

ljublanskega pododboru Zveze kfid priborila sedmo mesto tov. Ivana Rogelj.

Mlademu društvu, ki združuje v prijetno in domačo sredo vse gameljske fante in dekleta, želimo pri nadaljnjem delu najlepših uspehov.

Tretji kmetsko-mladinski dan v Središču ob Dravi

Ze v tretjič je naš trg in naša zavedna mladina proslavila svoj praznik — praznik kmetskega dela. Lep je bil ta praznik in s ponosom lahko gledamo nanj.

Mnogo časa pred napovedano uro so se zbrali pred Sokolskim domom kosci in grabljice, odkoder so ob 16. krenili na travnik tov. Klobučarja na Grebeh. Lepo je bilo gledati naše fante na konjih, kosce z velikimi šopki za klo-

Nato je tov. Rosina v vznešenih besedah pozdravil našo mladino, obrazložil pomen kmetskega praznika in se spomnil obletnice Krškega polja. Po končanem govoru so nastopili fantje — tekmovalci. Vsak je imel odmerjen 4 m širok in 30 cm dolg pas travnika. Zopet so pokazali naši fantje kaj zmorej, vso lepoto kmetskega dela.

Skupina grabljic in koscev ter ostalega članstva »Društva kmetskih fantov in deklet« iz Središča in Sv. Bolfenka ob priliki tretjega tradicionalnega kmetsko-mladinskega praznika 14. avgusta v Središču.

buki in naša brhka dekleta v dečvah z grabljami. Veselo ukaje ob zvokih koračnice so krenili na travnik, kjer je tov. predsednik Ivo Šavora pozdravil »Zvezinega« deleg. tov. dr. Rosina iz Maribora in »Društvo kmečkih fantov in deklet« od Sv. Bolfenka, ki se je polnoštevilno udeležilo našega praznika.

Ko so končali, so se vsi navzoči vrnili pred Sokolski dom, kjer so naši kolesarji na 200 m dolgi progi imeli polzevo dirko, ki je vzbujala obilo smeha in pri kateri je zmagal tov. Čurin Martin od Sv. Bolfenka. Kot darilo je prejel velikega polža iz testa, ki ga je tako lepo okrasila tov. Velonarjeva.

Iz tekme koscev je izšel že drugi kot zmagovalci. Jakob Raušl iz Obreša s 16. točkami, tov. Lojze Kocjan s 15. točkami, Puklavec Miroslov in Šnajder Franc od Sv. Boltenka s 13. točkami in Hrzič Matija z 11. točkami. Kot nagrade so prejeli kose.

Zvečer so člani društva igrali v Sokolskem domu dve igri enodejanki in sicer: »Iskreno

ljubezen« in »Ljubosumnost«. Obe igri sta bili podani zelo dobro, za kar gre zahvala našemu požrtvovalnemu režiserju prof. tov. Franju Veselku. — Po končanem sporedu se je razvila prijetna zabava. Ko smo se vračali po prazniku domov, nas je navdajala zavest, da smo storili res nekaj lepega — da smo proslavili kmetsko delo in manifestirali za svojo idejo.

Vseslovanski kongres kmetske mladine

V dneh 14. in 15. avgusta se je v Bratislavi, glavnem mestu Slovaške, zbrala številna kmetska mladina vseh slovanskih narodov na IV. kongres »Svaza slovanske agrarne mladine«.

šek. Poleg marljivega notranjega dela posameznih odsekov, se je vršilo tudi močno zborovanje, kjer so govorili o slovanskem kmetskem sodelovanju posamezni zastopniki slovanskih kmet-

Po kongresu pred Zemeljskim muzejem v Bratislavi zbrani udeleženci. V njih sredini (X) minister dr. Milan Hodža, velik prijatelj in podpornik mladine.

Udeležili pa so se kongresa tudi odlični delavci slovanskega kmetskega gibanja, zlasti so številno posetili kongres češkoslovaški, poljski, jugoslovanski in bolgarski narodni poslanci. »Zvezo kmetskih fantov in deklet« kot članico »Svaza slovanske agrarne mladine« sta na tem kongresu zastopala tov. dr. Janže Novak in France Gerželj, od naših narodnih poslancev pa sta se kongresa udeležila tov. Milan Mravljje in Karel Gaj-

sko-mladinskih organizacij. Idejno pa se je to sodelovanje močno izrazilo v predavanju ministra dr. Milana Hodže, ki je jasno orisal bodoči razvoj Evrope ter prikazal mesto in naloge, ki jih bo v tem razvoju moralo vršiti slovansko kmetsko gibanje.

Obširnejše poročilo o tem kongresu najdejo naši čitatelji v 9. št. »Grude«.

Kmetijska Matica na velesejmu

Na letošnjem jesenskem velesejmu bo imela svoj oddelek tudi slovenska knjiga. Založništva bodo razstavila svoje najlepše in najboljše. Tu bi imel obiskovalec velesejma priliko, občudovati veliko bogastvo slovenske knjige tako po njeni vsebini kakor tudi luksuzni opre. Sredi bogatih mestnih izložb pa bo zapazil skromen oddelek naše književne matice, Kmetijske tiskovne zadruge. Kakor je skromna in enostavna vsa zunanost kmetskega človeka, ki pa zakriva v sebi zdrav razum in pošteno srce, taka je naša kmetska knjiga: po svoji zunanosti tiha in skromna, po svoji vsebini zdrava, bogata in koristna! Zato zaustavi se, slovenski kmet, pri oddelku Kmetijske Matice in oglej si njene knjige! Ko boš spoznal, da so baš te, na zunanost tako skromne knjige tiste, ki jih rabiš pri slehernem svojem koraku, v hiši, hlevu, kleti, na polju, travniku in gozdu, tedaj ne oklevaj: Na lice mesta se priglasi za udeležbo Kmetijske Matice! Dobra kmetijsko-strokovna knjiga bo Tebi in Tvojim otrokom vedno in povsod najboljši prijatelj in svetovalec!

Seja ljubljanskega pododbora Zveze fantov in deklet se vrši, ne kakor je bilo v vabilu javljeno, temveč ob pol 8. uri zjutraj, ker se nato udeležimo proslave »Sočec« ter potem skupno obiščemo velesejem. Vse tovariše odbornike prosimo, da se seje udeležijo točno ob napovedanem času, ker bo delegat Zveze tov. dr. Janže Novak ob tej priliki poročal in v imenu Zveze odgovoril na pododborovo pismo. Pravitako pa Vas prosimo, da pripeljete seboj čim več tovarišev in tovarišic v narodnih nošah, da bomo čimštevilnejše zastopani na proslavi »Sočec«. — Rezika

Veliko javno zborovanje JRKD v Ljubljani se vrši 11. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne. Kraj zborovanja bo pravočasno naznanjen.

SEJMI

4. septembra: Preska, Bogojina, Tišina.
5. septembra: Zreče, Sv. Lovrenc v Prežini, Slov. gradec, Mozirje, Livod pri Koč., Račna, Čušperk, Planina pri Črn., Hodoš.
6. septembra: Sv. Vid pri Ptuj.
7. septembra: Vojnik, Sv. Peter, pod sv. g., Slivnica, Sv. Jedert, Šmarjeta pri Rim. Toplicah, Sv. Jurij ob Taboru, Zagradec, Topolovec.
8. septembra: Gor. Petrovci, Rakičan.
9. septembra: Lukovica, Bušča vas, Vel. Lašče, Turnišče.

TEDENSKI KOLEDAR

4. septembra, nedelja: Ang. ned.
5. septembra, ponedeljek: Lovrenc.
6. septembra, torek: Caharija.
7. septembra, sredo: Regina.
8. septembra, četrtek: Mali Šmaren.
9. septembra, petek: Pet. Klad.
10. septembra, sobota: Nikol. T.

Novice

Zahvala

Povodom svojega visokega odlikovanja osebno po Nj. Vel. kralju sem prejel od mnogih strani toliko čestitk, da se skoro ne morem vsem zahvaliti. Zaradi tega izražam tem potom vsem svoj iskreni: Hvala!

Nj. Vel. kralj naj živi in srečno vlada našo državo!

Bog čuvaj kralja, Bog čuvaj Jugoslavijo!

Ljubljana, dne 27. avgusta 1932.

Zupnik Janko Barle.

Domače vesti

Zbiranje podatkov o letošnji žetvi. Kmetijsko ministrstvo je pozvalo vse banske uprave, naj preko kmetijskih referentov zberejo in predložijo ministrstvu podatke o letošnji žetvi, o stanju sliv in orehov ter o količini od lanskega leta preostalega in neprodanega vina. Ministrstvo bo te podatke zbralo in objavilo, da na ta način prepreči tendenciozne vesti o gospodarskem položaju naše države ter o letošnji žetvi.

30.000 gostiln v Jugoslaviji. Na zborovanju Zveze gostilničarjev v Sarajevu je poročal hotelir Perković o stanju gostilničarske obrli. Iz njegovega poročila je razvidno da je v naši državi nad 30.000 gostiln in restavracij, ki zaposlujejo nad pol milijona uslužbencev.

Devizne omejitve med Jugoslavijo ter Madžarsko in Avstrijo za turiste odpravljene. Z Madžarsko in Avstrijo je sklenila naša država pogodbo, da se ukinejo za turiste vse devizne omejitve, tako da bodo lahko odslej letoviščarji iz Madžarske in Avstrije nemoteno prihajali v naša letovišča in kopališča.

Požar na Dolenjskem. V Seljinkah pri Mokronogu je pogorelo posestniku Janezu Pomgretu gospodarsko poslopje z vsem pridelkom, orodjem in stroji. Gospodar je jedva rešil živino.

Pogorelci vasi Oneka so deležni splošnega sočutja in bo gotovo uvedena izdatna akcija največjim revežem v naglo pomoč. Po intervenciji g. ministra Puclja je banska uprava včeraj nakazala za prvo pomoč znesek 15.000 Din.

Uvoz sadja v Nemčijo. Na vesti, ki so se nedavno raznesle pri nas, da Nemčija ne dovoljuje uvoza naših svežih sliv in uporabe vezanih dinarjev v naši državi za izplačilo svežih sliv, ki so namenjene v Nemčijo, smo uradnim putem prejeli sledeče obvestilo iz Berlina: Vest o prepovedi uvoza svežega sadja je nastala po nespo- razumljenju. Uvoz je svoboden pod rezervo sedanjih deviznih predpisov.

Strelna zanetila požar. Preteklo sredo okrog 18. ure je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Žnidarja-Stombeta v Št. Vidu pri Grobelnem in ga užgala. S poslopjem vred so zgoreli žito, krma in gospodarski stroji, ki so bili v zgradbi. Živino so rešili. Škoda znaša okrog 60.000 Din.

Do 50%

znižane cene desortiranemu blagu za časa velesejma. 1 par čevljev 40.—, 50.—, 60.— Din.

ZA 1 IJAKE nov artikel gojzerske vrste — nepremočljiv, garantiran prvovrsten podplat.

OBRTNIKI dobe po izredni ceni garantirane štrpac-čevlje po izbiri od Din 130.— naprej.

ZA JESENSKO KMETSKO delo je pa na razpolago bogata izbira solidnih čevljev vseh vrst po zelo nizkih cenah.

Prodajalna čevljev znamke „Standard“ - „Triumf“, d. z o. z.

„Pri Pollaku“

Ljubljana, Dunajska cesta št. 23, dvorišče.

Vesti iz sveta

Agrarna konferenca v Varšavi. V Varšavi se je vršila te dni konferenca stalnega agrarnega odbora za države srednje in vzhodne Evrope, to je, Madžarsko, Čehoslovaško, Poljsko, Jugoslavijo, Rumunijo, Bolgarijo, Estonijo in Letonijo.

Čebele usmrtilo otroka. V Erpfendorfu pri Inomostu so čebele napadle poldrugoletnega otroka, ki je stal pred panjem. Pičilo ga je kakšnih osem živalic, ena celo v desno uho. Še isto noč je otrok umrl zaradi hude vročice.

Ministrstvo za suženjstvo. Abesinski cesar je podpisal ukaz o ustanovitvi ministrstva za suženjstvo. Naloga novega ministrstva je, da ukine v Abesiniji suženjstvo. Ministrstvo bo pod neposrednim vodstvom cesarja.

V avtu iz Londona v Indijo. Kapetan Beyon je prevozil v avtomobilu pot iz Londona v Kalkuto v krajšem času, kakor ga potrebuje za to pot parnik. 13.738 km dolgo progo je prevozil v 44 dneh.

Ostre odredbe proti verižnikom. Moskovska vlada je izdala oster ukrep, da se imajo odstraniti vsi trgovci, ki podražujejo živila. Internirali jih bodo v posebnih koncentracijskih taboriščih, kjer bodo pod policijskim nadzorom pet do deset let.

150 gradov naprodaj. Neka praška korespondenca javlja, da je v češkoslovaški republiki naprodaj približno 150 gradov. Praška vlada je namreč z agrarno reformo odvzela gradovom velike komplekse gozdov, njiv in travnikov, ki so donášali graščakom toliko obresti, da so lahko vzdrževali graščinske zgradbe. Večina lastnikov graščin je ostala izpodrežana glede pritekanja gmočnih dobrin in zato ponujajo gradove v prodajo.

Gospodarstvo

Kaj nam bo pokazala letošnja »Ljubljana v jeseni«.

Letošnja velesejemska prireditelja »Ljubljana v jeseni«, na katero se z vso vestnostjo in ljubeznijo pripravljajo mnogobrojni sodelavci, nam bo podala nov dokaz marljivosti in kulture našega naroda. Ta prireditelja bo niz razstav kulturnega in gospodarskega značaja. Kmetijska razstava bo obsegala strokovno-poučni kmetijski oddelek, sirarsko in mlekarstvo, razstavo jajc, čebelarstvo in sejem za med, zelenjadno razstavo, vinsko razstavo in sejem. Priključena ji bo razstava goveje živine montafonske pasme, ki jo priredi 3. in 4. IX. živinorejska zadruga »Jugomontafon« in pa razstava perutnine in kuncev, ribic in ptic, ki jo priredi društvo rejcev malih živali »Živalica«. Pripravlja se tudi velika raz-

stava plemenskih konj. Seveda na kmetijski razstavi ne bo manjkalo poljedelskih strojev in orodja. Razstavo čistokrvnih psov vseh pasem priredi dne 8. septembra Jugoslovanska kinološka zveza. Razstavljenih bo preko 300 teh najzvestejših spremljevalcev človeka. Alpska razstava bo zelo zanimiva in slikovita. V čloramah, modelih in slikah bodo prikazane naše ponosne planine v letnem in zimskem času, njih rastlinstvo, živalstvo in kamenje, koče in zatočišča, oprema alpincev in gorskih lovcev, smuški sport, plezalne ture itd. Sodelujejo vsa naša sportna in planinska društva in klubi ter naša univerza po svojem botaničnem, geološkem in meteorološkem institutu. Alpski razstavi bo priključena tujsko-prometna razstava, ki jo organizira tujsko-prometni svet banske uprave Dravske banovine. Ze lanske letošnja taka razstava na velesejmu je zadivila vse obiskovalce, letos pa bo prikazan še nov material. »Razstavo slovenske knjige« priredi letos prvič slovenska založništva in knjigarne. Obiskovalcu se bo nudi lep pregled plodonosnega dela zadnjih deset let na književnem polju. Umetnostne razstave na velesejmu so že dobro poznane: Letos pa bo prirejena razstava upodabljač umetnosti »Žena v slovenski umetnosti«, na kateri sodelujejo malone vsi pomembni slovenski slikarji in kiparji. Fotoklub v Ljubljani priredi jugoslovansko-amatersko razstavo umetniških fotografij s sodelovanjem najboljših fotoamaterjev iz vse države. Naše vrle gospodinje prirede veliko razstavo »Domače ognjišče«, ki bo prikazala pregled gospodinjskih šol, skavtske organizacije, telesno nego gospodinje, počitniške domove, prehrano, preproste in moderne plinske in električne kuhinje, tehnične pripomočke in potrebščine v kuhinji, pripravljanje kuhane in surove hrane pred očmi obiskovalcev, konzerviranje in vketenje sadja in sočivja, higijeno v kuhinji itd. Tako bo ta razstava najzanimivejša učiteljica našim gospodinjam in njihovim pomočnicam. Industrijski in obrtni oddelek jesenskega velesejma bo obsegal pohištvo in stanovanjsko opremo, živila, radio in nešteto izdelkov za dnevno uporabo in pa sezonskih predmetov. Lepo obrtno razstavo priredi tudi naša zbornica in pa v lastnem oddelku tudi oddelek za pospeševanje obrti naše banovine. Kot posebni prireditelji za časa jesenskega velesejma omenjamo revijo narodnih noš, ki bo 4. septembra in pa tekmovanje slovenskih harmonikarjev 11. septembra na velesejmu. Obiskovalci imajo na podlagi sejemске legitimacije polovično vožnjo in naj ga ne bo med nami, ki si ne bi ogledal te prireditve. Saj bo ta razstava plod tisočih pridnih žilavih rok kmeta, delavca, obrtnika, gospodinje, kulturnega delavca in znanstvenika.

Konjska razstava na letošnjem jesenskem velesejmu se vrši zadnjo nedeljo razstavnega tedna, to je 11. septembra. Konjerejci se vabijo, da nemudoma pošljejo svoje prijave na naslov: Gostič Stanko, banovinska žrebčarna Selo pri Ljubljani.

Vabila k otvoritvi jesenskega Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. septembra v Ljubljani so razposlana. Če komu vabilo pomotoma ne bi bilo dostavljeno, naproša velesejemsko upravo, da ga reklamira v velesejemski pisarni.

Vinska pokušnja na Ljubljanskem velesejmu. Za vinski sejem na Ljubljanskem velesejmu, ki se vrši od 3. do 12. septembra, se je do določenega roka prijavilo zadovoljivo število producentov iz Dolenjske, osobito iz Bele Krajine ter iz Štajerske, tako, da bo ta sejem zastopan z raznimi izbranimi vini iz cele banovine. Nudila se bo torej

malim in velikim konzumentom kakor tudi vsem prijateljem dobre domače, pristne kapljice, ugodna prilika za ceneno pokušnjo teh vin ter za naročila v poljubni množini. Zaloge pri producentih so se sicer v zadnjih dveh mesecih že močno skrčile, a dobi se še vedno dovolj dobrega blaga, z razliko sicer, da se cene vedno bolj učvrstjujejo, čim bolj se zaloge krčijo.

Dopisi

Ig. — Ustanavljanje olepševalnega društva. V današnjih časih se tujski promet naglo razširja. Razni izletniki odkrivajo sleherni romantični kot naše dežele; zato je potrebno, da tudi domačini kaj napravijo za olepševanje kraja, da skrbijo za snažne ceste, lično zunanost hiš, itd. Iški Vintgar privlači vsako leto več izletnikov, ki gredo skozi Ig in se deloma tudi na Igu ustavljajo. To dejstvo in pa razni nedostatk nujno zahtevajo, da se Ižanci potrudimo po svojih močeh korakati vzporedno s časovnim razvojem. V ta namen se je sestavil pripravljalni odbor za ustanovitev »Olepševalnega društva na Igu«. Pripravljalni odbor sklicuje širši sestanek za dne 8. septembra t. l. ob 4. uri popoldne na šoli. Udeležo naj se ga tudi dekleta in gospodinje, ki podpirajo tri hišne vogle in ki morejo veliko pripomoči k uspešnemu delovanju snujočega se društva. Vabljeni so vsi, ki jim je na tem, da tudi naš Ig olepšamo. Odbor pričakuje veliko udeležbo. Prebral se bo osnutek pravil in določil ustanovni občni zbor. Pripravljalni odbor.

VI. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zalec v Savinjski dolini, dne 23. avgusta 1932. Obče obiranje hmelja se je pričelo dne 16. in bo končano okoli 25. t. m. Uspehi istega so presenetili hmeljarje, ker so nezadovoljivi. Začetkoma obraba hmeljišča so dajala le 50% lanske letine, pa tudi ostala ne bodo dajala veliko več. Neznosna vročina in dolgo trajajoča suša sta povzročile, da so kobule neenake v velikosti. Vsled navedenih razlogov se letošnji pridelek ceni le na 15 do 17.000 starih stotov. Po kakovosti je pa novo blago prvovrstno in sicer glede barve, aroma in lupulina, četudi glede fasona ni brez hibe. Nekaj tujih nakupovalcev je že došlo in se predprodaje rešujejo. Za novo blago se ponuja do 12 Din za 1 kg. — Društveni odbor.

Pri pripravi, hripi, vnoju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah verjetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh serbskih trgovinah.

Slapar Ludvik, slikar
Ljubljana, Ižanska cesta šte. 20

prevzema vsa v

slikarsko stroko

spadajočo dela

Mlinarji!

MLINSKE KAMNE za vsakovrstno meljavo,
MLINSKA SITA, svileni in volneni,
Ia GONILNA JERMENA, VOSEK ZA JERMENA
in vse ostale mlinske potrebščine nudi:

BRCAR & KOMP., Ljubljana, Kolodvorska 35
Ceniki brezplačno! Zmerne cene!

Priznane najboljši
Trboveljski
Portland-
cement

vedno v zalogi pri

»EKONOM«

Ljubljana

Kolodvorska ulica 7

NAJNIŽJE CENE! NAJNIŽJE CENE!
OTVORITVENO NAZNANILO!

Čast mi je sporočiti Vam, da bom OTVORIL s 1. septembrom

TRGOVINO S ČEVLI
domačega lastnega izdelka v
Liubljani, Kopitarjeva ul. št. 1

Na zalogi bom imel fine vsakovrstne, posebno močne, trpežne ČEVLE za delavce ter tudi trpežne GOJZERCE in nepremočljive SMUČARŠKE ČEVLE domačega izdelka. — Sprejemajo se tudi POPRAVILA! **SOLIDNA POSTREŽBA!**

Anton Mohorič, Liubno
p. Podnart — Podružnici: **JESENICE 102** —
LJUBLJANA, Kopitarjeva ulica št. 1

Splošno krojaštvo

Makso Nečimer
Ljubljana
Selenburgova ulica 4

Mednarodni velesejem v Pragi

od 4. do 11. septembra 1932

SVETOVNI VELESEJEM

NA KATEREM SO ZASTOPANI NARODI IN DRŽAVE

ZNIZANA VOŽNJA za brzovlake in navadne vlake: **Jugoslavija 25%**
Čehoslovaška 33% — **Avstrija 25%**

Pojasnila in legitimacije daje:

Aloma Company
Aleksandrova cesta 2

Putnik
Gajeva ulica
(za nebotičnikom)

Čehoslovaški konzulat

Polnomasni,
polmasni in
trapistovski

SIR

ima stalno v zalogi po zelo
ugodnih cenah

EKONOM LJUBLJANA
Kolodvorska ulica 7

LJUBLJANSKI VELESEJEM

„LJUBLJANA V JESEN“

3.—12. septembra 1932.

Kulturna in gospodarska razstava

KMETIJSTVO (razstava mleka, sira, medu, zelenjave, jaje, vina).
PERUTNINA, KUNCI, GOVEJA ŽIVINA (3. in 4. IX.)
KONJI (11. IX.), **PSI** (8. IX.)

ALPINSKA RAZSTAVA, TUJSKI PROMET.
RAZSTAVA SLOVENSKE KNJIGE,
UMETNOSTI, FOTOGRAFIJ.

Razstava „Domače ognjišče“. — Industrijski in obrtni oddelek.
Revija narodnih noš (4. IX.) — Tekmovanje harmonikarjev (11. IX.)
50% popust na železnicah.

Legitimacije po Din 30.— se dobe pri denarnih zavodih, župnih
in občinskih uradih, večjih postajah Dravske banovine in bilje-
tarnah „Putnika“. — Prenosišča preskrbljena.

KMETJE!

kupujte pri trdkah,
katere nudijo v na-
šem listu svoje blago

Kar še ni bilo,
je sedaj!

66 Din

močni ženski polčevlji, 79 Din visoki boks,
lakasti čevlji 138 Din, moderni čevlji v lepih
barvah 98, 108, 118, 123, 148 Din, dalje
velika izbira domačih, telovadnih, šport-
nih, plesnih in drugih čevljev za
vse prilike po izredno nizkih cenah.

Trgovski dom
Stermecki,
Celje št. 63

Zahlevajte brezplačni,
bogato ilustrirani cenik!

Brezobrestna
posojila

za odkup dolga, nakup
in zidavo podeljuje:
„KREDITNA ZADRUGA“
LJUBLJANA
Poštni predal 307.
Sprejme zastopnike!

LANENE
TROPINE

nudi po Din 2.- kg
AVGUST KOMATAR
Seničica
pošta Medvode

Patentni zložljivi fotelj

posebno priporočljiv za bolnike, kateri trpe na astmi ali
drugih bolečinah v nogah

Priporoča se tudi za
vsa v tapetniško
stroko spadajoča
dela po najnižjih
cenah

Naročila se sprejemajo tudi na Mestnem trgu št. 12

FABIANI & JURIOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

VELIKA ZALOGA

suknena blaga za moške in žen-
ske obleke. Lepa izbira svilenih
ruč in različnih šerp

Krojači in šivilje, pišite po vzorci!

Oglašajte

v „KMETSKEM LISTU“!

Laneno olje

Firnež

Emaljne in

ostale lake

Oljnate barve

Lanene tropine

in vse v
stroko
spadajoče
blago ku-
pite dobro,
solidno in
po zmer-
nih cenah
pri

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na
malo!

Na
veliko!

Ustanovljeno
1839

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv

LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE
Ekspozitura Beograd

Podružnica: Maribor, Novi Sad. Lastnik: Franjo Medić

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon št. 20-40, 24-57, 25-48; interurban: 27-06, 28-06

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valuf, borzna naročila,
predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedeposit i. t. d.

DELAMO NA TEM, DA PREBIVALSTVO NAŠE DRŽAVE PRIHRANI LETNO 1 400 000 000* Din

V zadnjih dveh mesecih znižali smo cene čevljev povprečno za Din 50.—. 14.000.000 Jugoslovancev potrebuje letno po dva para čevljev, to je skupno 28.000.000 parov čevljev. Računajoči Din 50.— po paru, za kolikor smo z našim delom uspeli, da se znižajo cene čevljev, pomeni, da smo prebivalstvu kraljevine Jugoslavije

omogočili prihranek od ene milijarde štiristo milijonov dinarjev letno.

Izdelujemo obutev z rokami jugoslovenskih delavcev, iz usnja izdelanega v jugoslovenskih lovarnah. Odstranjujemo brezposelnost. Omogočamo vsem, odjemalcem, tudi onim najrevnejšim, da se z malim denarjem preskrbe z dobro obutvijo.

79.-

Vrsta 3945-03

Za gospodinjke:

Za vsakdanjo uporabo praktičen, močan in udoben čevlji iz boks, ki je potreben vsaki gospodinjki.

99.-

Vrsta 2945-11

Čevlji iz rujavega ali črnega boks. Praktični in elegantni. Ravnoteže iz laka za nedeljo in praznike za ceno Din 129.—

129.-

Vrsta 1845-01

Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto iz baržuna in satena Din 59.—

49.-

Vrsta 2942-00

Praktične in udobne sandale s podplatom in peto iz krupona. Za malo denarja mnogo zadovoljstva.

59.-

Vrsta 2642-05

Polčevlji iz finega rujavega boks z usnjenim podplatom in peto.

79.-

Vrsta 2927-15

Okusni moški polčevlji iz govejega boks z močnim usnjatim podplatom. Rujavi Din 89.—, črni Din 79.—.

89.-

Vrsta 1937-22

Moški polčevlji iz črnega ali rujavega boks s prožnim gumijastim podplatom.

89.-

Vrsta 0167-00

Čizme iz močnega masnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsaki štrpaci.

59.-

Vrsta 3162-00

Za živahne dečke smo izdelali visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Nujno so jim potrebni za vsakdanjo nošnjo.

69.-

Vrsta 2842-05

Otroški čevlji iz finega laka, usnjatim podplatom in peto.

59.-

Vrsta 3222-00

Trpežni polčevlji iz duboksa z močnim gumijastim podplatom in peto.

109.-

Vrsta 3961-22

Udoben čevlji široke oblike iz močnega boks in gumijastim podplatom, ki izdrži trikrat toliko kot usnjeni podplati.

Za vsaki par jamčimo, da je iz dobrega materiala in dobro izdelan.

OGLASI v „Kmetškem listu“ imajo siguren uspeh!

Kmetški hranilni in posojilni dom v Ljubljani Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Račun pošt. hranil. št. 14.257

Brzjavlj: „KMETSKI DOM“

Telefon šte. 28-47

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5 1/2% brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7%, brez odbitka davka na rento Stanje vlog nad 35.000.000 dinarjev // Rezerve nad 900.000 dinarjev Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog Vlozne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2 Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3